

חיים ויצמן בן רחל ועזר

27 בנובמבר 1874 -- 9 בנובמבר 1952

חיים ויצמן נולד בעיירה מוטלי, שליד פינסק, שבבילורוסיה, כילד השלישי מבין 15 ילדים במשפחה. הוא למד ב"חדר" ואחר-כך בבית-ספר תיכון. בשוויצריה הוא למד כימיה ובשנת 1899 קיבל תואר דוקטור בכימיה. בשנת 1903 התמנה חיים ויצמן למרצה באוניברסיטת מנצ'סטר בעיר מנצ'סטר, אנגליה.

עוד בבלרוסיה נעשה חיים ויצמן לפעיל ציוני והשתתף כציר בקונגרס היהודי השני בשנת 1898. יחד עם מרטין בובר וברטולד פייבל הוא הקים את "הפדרציה הדמוקרטית", שהתנגדה לציונות המדינית של הרצל ודגלה בציונות המעשית של התיישבות בארץ-ישראל.

בשנת 1902 יזם ויצמן את רעיון האוניברסיטה העברית בירושלים. הוא הצטרף לציוני רוסיה בהתנגדותם לתוכנית אוגנדה של הרצל.

במהלך מלחמת העולם הראשונה, ניהל ויצמן את המעבדות הכימיות של מפקדת הצי הבריטי. בתוך כך הוא המציא תהליך להפקת אצטון מתירס לצורך ייצור חומר נפץ. בזכות המצאה זו הוא יצר קשרים בממשל הבריטי שסייעו לו במאמציו המדיניים למען הציונות. מאמציו אלה נשאו פרי בדמות הכרזת בלפור.

בשנת 1918 הגיע ויצמן לארץ-ישראל בראש "וועד הצירים". הוא נפגש ברבת עמון עם האמיר פייסל במאמץ להשיג הסכמת הערבים להקמת ה"בית הלאומי" היהודי בארץ-ישראל. בוועדה הציונית בלונדון בשנת 1920 נבחר ויצמן לנשיא ההסתדרות הציונית העולמית.

עם הקמת קרן היסוד בשנת 1920 התמסר ויצמן לגיוס כספים לרכישת אדמות וחיזוק ההתיישבות היהודית בארץ-ישראל. בשנת 1929 ויצמן פעל לצירוף אירגונים יהודיים לא ציונים לסוכנות היהודית, ארגונים שתמכו ביישוב היהודי בארץ אבל לא במטרות המדיניות של הציונות.

בשנת 1925 פתח ויצמן את האוניברסיטה העברית על הר-הצופים בירושלים. בשנת 1931 התפטר ויצמן מתפקיד נשיא ההסתדרות הציונית, תפקיד אליו חזר בשנת 1935. במלחמת העולם השנייה שב ויצמן וטרם למאמץ המלחמתי הבריטי בהמציאו תהליך לייצור גומי סינטטי.

בתום מלחמת העולם השנייה התנגד ויצמן למדיניות האקטיביסטית של דוד בן-גוריון נגד הבריטים. לאחר הודעת בריטניה על פינוי ארץ-ישראל התמסר ויצמן לפעילות מדינית בארצות-הברית כדי להשיג את הסכמתה לחלוקת ארץ-ישראל.

כשהוקמה מדינת ישראל נבחר חיים ויצמן כנשיאה הראשון. את ביתו הוא הקים ברחובות, שם הקים בשנת 1936 את "מכון זיו" למחקרים כימיים.
חיים ויצמן כיהן כנשיא מדינת ישראל עד יום מותו ונקבר ליד ביתו ברחובות. לאחר מותו הוסב שם מכון המחקר שהקים ל"מכון ויצמן".

[לדף הבית]